

GRAMMATICA

woordbenoeming

Woordsoort	Uitleg	Voorbeelden & extra uitleg
Werkwoord	<p>Een werkwoord geeft aan wat iemand of iets 'doet'. Een paar voorbeelden: gaan, lopen, zwemmen, slapen, opletten.</p> <p>We onderscheiden drie soorten werkwoorden: hww, zww en kww.</p>	<p>De belangrijkste vormen van het werkwoord zijn: infinitief, voltooid deelwoord, persoonsvorm en onvoltooid deelwoord.</p> <p>Hulpwerkwoord: als in een gezegde meer dan één werkwoord staat, is de persoonsvorm altijd een hww.</p> <p>Zelfstandig werkwoord: een werkwoord dat in zijn eentje een gezegde kan vormen en een duidelijke betekenis heeft.</p> <p>De koppelwerkwoorden zijn: zijn, worden, blijven, lijken, blijken, schijnen.</p>
Zelfstandig naamwoord	<p>Een zelfstandig naamwoord is een woord waar je die of dat voor kunt zeggen.</p>	<p>Sittard, Trevianum, fiets, agenda, geluk, huiswerk, Norbert.</p>
Lidwoord	<p>Er zijn drie lidwoorden in het Nederlands: de, het, een. Ze horen bij een zelfstandig naamwoord.</p>	<p>Let op bij het: Als het niet bij een zelfstandig naamwoord hoort, dan is het geen lidwoord, maar een persoonlijk voornaamwoord Ik koop het boek (het = lidwoord) Ik koop het (het = pers.vn)</p>
Bijvoeglijk naamwoord	<p>Een bijvoeglijk naamwoord duidt een eigenschap van een mens, dier of ding (dus een zelfstandig naamwoord) aan.</p>	<p>klein, rond, mooi, lekker, warm, heet, moe.</p> <p>De meeste bijvoeglijke naamwoorden kennen trappen van vergelijking: mooi-mooier-mooist.</p>
Voornaamwoord	<p>Voornaamwoorden zijn woorden die je voor een (zelfstandig) naamwoord in de plaats kunt zetten. Er zijn verschillende soorten voornaamwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> * persoonlijke voornaamwoorden ik, jij, u, het, wij, etc. (onderwerpsvorm) mij, jou, u, het, ons, etc. (voorwerpsvorm) * bezittelijke voornaamwoorden mijn, jouw, uw, zijn, ons, etc. * vragende voornaamwoorden wie, wat, welk(e) * aanwijzende voornaamwoorden deze, dit, die, dat * wederkerende voornaamwoorden, bij een wederkerend werkwoord: zich vergissen 	

<p>Voorzetsel</p>	<p>Een voorzetsel staat altijd aan het begin van een woordgroepje en kan niet alleen staan. Als je een woord in de volgende woordgroepjes kunt invullen, is het een voorzetsel: de vakantie, de kooi.</p>	<p>In een gemengde rest zit ook een voorzetsel: Lynne is [aan het werken}. (aan = vz) Eelco zit [te schrijven}. (te = vz)</p>
--------------------------	--	---

<p>Bijwoord</p>	<p>Bijwoorden kunnen in hun eentje bijwoordelijke bepaling zijn in een zin (hier, vandaag, daarom).</p> <p>Ook het afgesplitste deel van een zww noemen we een bijwoord: Opletten: Ik let op (op = bijwoord)</p> <p>Als een woord iets zegt over een andere woordsoort dat NIET een zn is, maar een andere ws, dan is het woord zelf een bijwoord</p>	<p>Sommige woorden zijn soms bijvoeglijk naamwoord, soms bijwoord. Bijvoorbeeld: * Serge is een harde jongen. * Dit zuurtje is hard. <i>Hard</i> zegt hier iets van een zelfstandig naamwoord en is hier dus bijvoeglijk naamwoord. * Paul loopt altijd heel hard. <i>Hard</i> is hier een bijwoord, want het kan in zijn eentje bijwoordelijke bepaling zijn en geeft een kenmerk van iets anders dan een zelfstandig naamwoord.</p> <p>* Paul loopt altijd heel hard. <i>Heel</i> is hier een bijwoord, want het geeft een kenmerk van iets anders dan een zelfstandig naamwoord. Het geeft namelijk een kenmerk aan van het bijwoord <i>hard</i></p>
------------------------	---	--